

Jesús Sánchez García

Degà emèrit de l'Il·lustre Col·legi
de l'Advocacia de Barcelona

*«Evitem la jurisdicció,
però no posem obstacles
al dret a la tutela efectiva»*

Entrevista

Jesús Sánchez García

Degà emèrit de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Jesús María Sánchez García (Barcelona, 1956) és llicenciat en Dret per la Universitat de Barcelona el 1982 i col·legiat de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona des del 1983.

Amb una sòlida trajectòria professional, ha tingut una àmplia i destacada implicació institucional. Ha estat degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) des del gener del 2022 fins al juliol del 2025. Amb anterioritat, va exercir com a secretari i vicesecretari de la Junta de Govern de la institució, així com de president de la Secció de Dret Processal i de la Comissió de Normativa.

Des del 2022 ha estat conseller del Consell de l'Advocacia Catalana i conseller del Consell General de l'Advocacia Espanyola (CGAE). El setembre del 2024 va ser nomenat adjunt a la presidència del CGAE i responsable de la seva Oficina de Representació Institucional (ORI). També ha format part del Consell de Col·legis de l'Advocacia de Catalunya i presideix l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya.

En l'àmbit acadèmic, ha estat professor de l'Escola de Pràctica Jurídica i en diversos màsters de Dret Processal de l'ICAB, així com també docent del màster d'Accés a l'Advocacia de la Universitat Abat Oliba i de la Universitat Oberta de Catalunya. També ha impartit diversos cursos de litigació.

Sánchez és autor de diverses monografies jurídiques, entre les quals destaquen: *La cosa juzgada en el ámbito de los consumidores y los efectos retroactivos de la cláusula suelo declarada abusiva* (2017), *Aspectos prácticos del Crédito Revolving* (2022) i *Ley de usura y control de transparencia en el crédito revolving* (2025).

Al llarg de la seva carrera ha rebut diversos premis i reconeixements, com la Medalla d'Honor per Serveis Excepcionals a la Justícia, de la Generalitat de Catalunya, la Creu Distingida de Sant Ramon de Penyaforat, la Creu de l'Advocacia Catalana, concedida pel Consell de l'Advocacia Catalana (CICAC) o el Premi al Compromís Conflegal (2024).

D'on ve la seva vocació pel món del Dret?

Des de molt jove jo volia ser advocat, és una passió que sempre vaig tenir, quan curiosament no tinc

antecedents familiars. No concebia la vida d'una altra manera i no pensava en cap altra disciplina. Vaig ser el primer a ser-ho de la família i, després, la meua germana va estudiar la carrera i va començar a exercir com a advocada. Ara, el meu fill també ho és i treballa amb mi al despatx. Si tornés a néixer, crec que voldria seguir els mateixos passos.

Soc una persona que ha gaudit moltíssim aquests anys. He sigut feliç, i ho continuo sent. A la meua etapa de degà, quan posàvem les togues als nous col·legiats, el que més els desitjava és que fossin tan feliços com ho he estat jo exercint la professió. Sempre explico a les noves generacions que el Dret és una meravella, una manera de cohesionar i d'aconseguir que realment la societat sigui moltíssim més plural i de poder ajudar els teus semblants. I no hi ha res més bonic a la vida que defensar els drets de les persones i posar el teu granet de sorra en aquesta defensa. Però també us dic que la vida no ha de passar exclusivament per aquesta faceta. Cal saber-ho compaginar i gaudir.

Va ser diputat, secretari, vicedegà i, finalment, degà de la Junta de Govern de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. Com sorgeix la voluntat i el compromís de tenir una presència en el món institucional?

Em vaig col·legiar el 1983, fa més de quaranta anys, que han passat sense adonar-me'n, i n'he estat dotze a la Junta de Govern de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, amb diversos càrrecs, compaginant-los amb l'exercici de la meua professió i amb la formació, que és una de les meves grans passions.

Ara parlar de la desafecció dels col·legiats cap a les corporacions a les quals estan adscrits està molt de moda. Fa anys jo formava part d'aquella majoria silenciosa de desafectats. Pràcticament no trepitjava el Col·legi, només per a tràmits burocràtics o cursos i no feia en absolut vida col·legial.

Però es va presentar a les eleccions un degà que em va canviar la manera d'entendre el Col·legi, que va ser Jaume Alonso Cuevillas. Ell va ser pioner en moltes coses: fa 25 anys va crear la Comissió de Relacions amb la Justícia, presidida per qui després va ser degana, Silvia Giménez, i em va trucar per formar-ne part. Vam formar part d'aquest grup uns quants advocats i advocades que, passats els anys,

es van anar fent molt coneguts, com ara Jordi Pina, Jorge Navarro, Ester Capella, Pedro Yúfera, Jordi Miró..., que treballàvem emparant els nostres companys i companyes. I aquí va ser quan vaig començar la meua vida institucional.

Passats els anys, Pedro Yúfera em va trucar per formar part de la seva Junta. Vaig entrar com a diputat i vaig estar dos anys amb ell com a degà, i després amb Oriol Rusca. Després ho vaig deixar. Van venir les eleccions del 2017 i, mentre estava preparant una candidatura amb Emilio Zegrí com a degà, van contactar amb mi Eugenia Gay i Jordi Pina, i em van oferir el càrrec de secretari. Finalment, vaig entrar en aquesta candidatura i vam guanyar les eleccions. El 2021 ens vam tornar a presentar Eugenia Gay i jo, en el meu cas, com a vicedegà. Quan ella va fer el salt a la política, als pocs mesos de guanyar les eleccions, vaig passar a ser degà.

Com valora la seva etapa com a degà a l'ICAB?

Aquests 12 anys, amb dues interrupcions, han estat una experiència inoblidable. Sincerament, no tenia cap vocació per ser degà. Però la veritat és que no hi ha res més bonic que poder representar els teus companys i companyes en un col·lectiu com és el de l'advocacia i en un col·legi com el de Barcelona. Som un terç del múscul que té Madrid, amb 77.000 col·legiats, mentre que a Barcelona no arribem ni a 25.000. El Col·legi de Barcelona és modèlic, un referent a tot Espanya, obert, transversal i realment on tothom té veu. Crec que hem aconseguit en aquests quatre darrers anys que tothom senti el Col·legi com casa seva.

Jo mai he concebut una institució com el Col·legi de Barcelona com una cosa patrimonialista. No m'haureu sentit mai dir «la meua junta», «el meu secretari», «el meu vicedegà», «el meu diputat». Sempre he pensat que el Col·legi és la casa de tots. Però no només dels representants

de l'Advocacia que estan col·legiats, sinó també de la ciutadania. És la casa on defensem els drets de la ciutadania, com també fan en altres col·lectius jurídics: els procuradors, que representen la part en el judici; o des del Col·legi Notarial de Catalunya, i els registradors, que des de la seva funció pública són veritables garants de la seguretat jurídica. Espanya és un país que, des de l'àmbit d'una corporació de dret públic com és el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, o el Col·legi Notarial de Catalunya, transmet una gran garantia a la ciutadania. És quelcom del que ens podem sentir, com a professionals, tots molt orgullosos.

Com ha evolucionat la relació de l'Advocacia amb la resta de professions jurídiques al llarg dels anys?

Quan vaig començar al món institucional, parlar amb un jutge o una jutgessa era com parlar amb el cel, hi havia unes distàncies increïbles. Era impensable i, fins i tot, inaccessible parlar amb determinats notaris, jutges i magistrats en determinats càrrecs. Avui dia, almenys a Barcelona, hem aconseguit, a través dels representants dels col·lectius jurídics, demostrar que es pot tenir una magnífica relació institucional convivencial i de respecte, amb les posicions que cadascú ocupa. Es pot tenir una magnífica relació institucional amb els representants de la judicatura, la fiscalia, els funcionaris de l'Administració de Justícia, els notaris, els registradors, els graduats socials, i amb tots els col·lectius jurídics.

Per exemple, el president de l'Advocacia Espanyola, fa dos o tres mesos, ens va venir a visitar a Barcelona. Es va organitzar un dinar en el Col·legi, al qual van assistir la judicatura, la fiscalia, el secretariat, al delegat del Govern, el conseller de Justícia, amb un profund respecte i cadascun en la seva posició. Aquí es va demostrar com va ser d'important aquesta feina feta durant els darrers

anys. Al final, amb bona educació, la convivència entre professionals jurídics està garantida.

Sens dubte, tenim noms i cognoms d'aquest magnífic treball. En l'àmbit de la Procura, que ha fet Àngel Quemada, juntament amb l'actual degà Javier Segura; en l'àmbit del Notariat, el degà José Alberto Marín; els registradors, amb el degà Vicente García Hinojal; i així successivament amb la resta dels col·lectius jurídics.

Continuarà ara a l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals i al Consell General de l'Advocacia?

Al setembre he cessat com a Conseller General del Consell i l'actual degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, ha pres possessió. Al gener hi ha eleccions per a deu consellers no degans i, probablement, m'hi presentaré. Si gaudeixo de la confiança dels meus companys, degans i deganes dels col·legis, seré conseller.

D'altra banda, actualment soc a La Intercol·legial amb molts projectes i volem convertir l'associació en un referent a Catalunya. Ja hem avançat aquests dos darrers anys amb el conveni que vam subscriure amb *El Periódico de Catalunya* i hem fet jornades importants a Casa Seat i a col·legis professionals.

I això ho volem projectar molt més.

Durant els seus anys a la Junta de Govern, ha viscut la consolidació dels canvis de Llicenciatura a Grau en Dret i l'exigència del Màster en Advocacia. Ha afectat això la qualitat dels nous lletrats?

Jo mai vaig tenir gens clar aquest màster d'accés. S'ha convertit en una prolongació de l'estudi universitari, majoritàriament, que jo hagués desitjat que fos una cosa molt més pràctica i on realment l'Advocacia tingués també un paper preponderant. Ha quedat desvirtuada la pretensió que fos un examen pràctic.

Com comentava a l'inici, la formació ha estat una aposta durant el seu mandat.

La formació sempre ha estat una de les espines dorsals de l'activitat col·legial. Ja des de l'època de Jaume Alonso-Cuevillas, però també amb degans que el van precedir, existia la Comissió de Cultura, però aquests darrers anys s'ha fet un pas de gegant en l'àmbit formatiu.

Concretament, quan Pedro Yúfera va ser degà, va ser un moment en què els col·legis professionals, el de l'Advocacia, el Notarial i el de Registradors, vam fer una gran tasca per pal·liar el drama de les famílies que perdien casa seva com a conseqüència d'una crisi econòmica, que es va iniciar el 2008 i que no s'havia conegut fins a aquell moment, tret de la gran crisi econòmica dels anys 20 del segle passat. En aquest context, els col·legis professionals vam fer un gran esforç per sobre dels nostres interessos professionals i corporatius. El centre de la nostra activitat va ser el treball i la defensa dels drets de la ciutadania.

Al Col·legi Notarial de Catalunya vaig participar en diverses conferències i, fins i tot, vam aconseguir plantejar qüestions prejudicials a Europa com a conseqüència d'aquestes, que organitzàvem tant allà com al de l'Advocacia de Barcelona. A partir d'aquí va sorgir una relació entre Notariat i Advocacia que no tenia precedents anteriors.

I la pandèmia també va marcar un abans i un després en la formació.

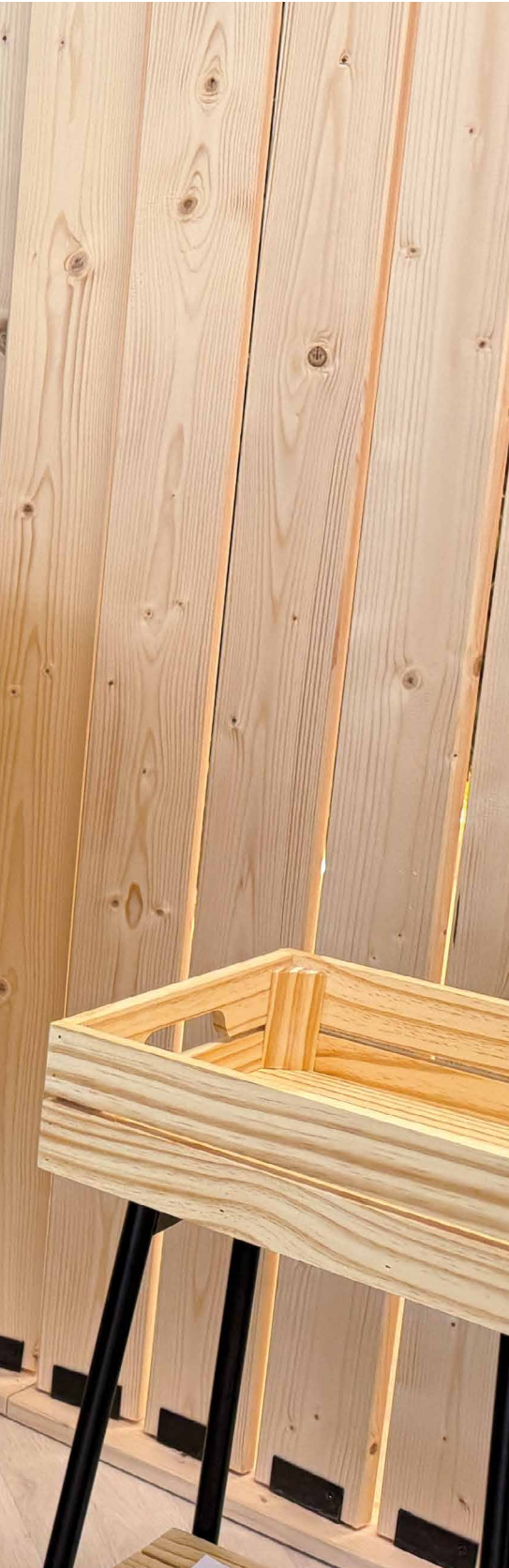
L'any 2020 vam fer una cosa que va ser històrica: «el Netflix jurídic». Quan tothom es va tancar a casa seva, Sandra Peirón, la gerent de l'ICAB, Cristina Vallejo, actual degana, i jo mateix ens vam dedicar a organitzar formació diàriament per a tota Espanya, en obert i gratuïta. Van ser uns mesos que cada dia sortia un Reial Decret-Llei que ens superava en totes les matèries i en tots els ordres jurisdiccionals. Els

ponents es prestaven voluntàriament a fer conferències i xerrades de forma absolutament gratuïta, entre ells

José Alberto Marín, degà del Col·legi Notarial de Catalunya i altres notaris i notàries.

Ens van agrair l'esforç col·lectiu que vam fer. Això va marcar un abans i un després. Vam fer seminaris web

Durant els seus anys de mandat ha treballat molt en temes d'habitatge, desnonaments, insolvència. Quins projectes destacaria?

Hem treballat especialment en una cosa que ens faltava: la funció social de l'Advocacia. Ha estat un dels eixos vertebradors de l'activitat del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i ho hem aconseguit gràcies a l'Observatori dels Drets de les Persones, una idea d'Erika Torregrosa.

Altres projectes per destacar són l'Observatori de la Insolvència Personal, idea de Martí Batllori, o l'I+Dret, idea del catedràtic de Dret Civil Javier Orduña, amb la professora Pesqueira al capdavant, degana de la Facultat de Dret de la Universitat Abat Oliba. L'ICAB va ser el primer col·legi professional a posar-lo en marxa. També hem obert una sala de vistes moderna, per poder fer simulacions de judicis, i hem posat en marxa la nostra escola d'oratória, de la qual el primer curs de la qual va ser inaugurat per Iñaki Gabilondo i clausurat per Iván Redondo.

Però, sobretot hem fet una cosa molt important: guanyar relats. Hem aconseguit que la Generalitat de Catalunya, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i el Govern d'Espanya hagin posat a disposició personal — jutges, fiscals, funcionaris— per agilitzar els processos judicials. D'aquesta manera, s'està produint una reducció de temps en els assenyalaments dels judicis. És una feina de l'Advocacia de Barcelona, juntament amb l'Advocacia de Catalunya i altres professionals jurídics.

I pel que fa a la intel·ligència artificial, s'està treballant en algun projecte?

Actualment, tenim al capdavant de la transició a ciberdret el catedràtic de Dret Processal Vicente Pérez Daudí. En aquest sentit, hem posat en marxa el Programa ICAB ALIAT, des de la Biblioteca, amb el que estem facilitant als col·legiats i col·legiades formació i informació sobre programes d'intel·ligència artificial desenvolupats

per totes les editorials jurídiques que han posat al mercat programes d'IA.

En el nou mandat de l'ICAB es treballarà perquè totes les delegacions del Col·legi també puguin accedir a aquests programes. No és suficient tenir el software, l'important és disposar de personal especialitzat que pugui explicar-ne el funcionament. L'ideal és que sigui a preus molt assequibles, perquè els despatxos amb menys capacitat econòmica hi puguin accedir.

Però no podem oblidar que un programa d'Intel·ligència Artificial no és més que un programari, i que només el que és humà entén el que és humà. I tal com passa en el món notarial, l'essencial de l'advocat és la seva empatia. Parlar amb una persona, donar-li confiança, mirar-la als ulls per entendre el seu problema i la seva angoixa, això no ho farà mai una màquina. Això és l'essència d'un ésser humà i d'un professional.

Tornant al tema d'agilitzar la justícia, quin paper hi jugarà l'obligatorietat dels MASC?

Jo soc un dels grans defensors d'aquesta Llei d'Eficiència Processal. Però, en aquest punt, et trobes amb tants criteris d'interpretació com partits judicials hi ha a Espanya. Fins i tot, en un mateix partit judicial pots tenir diferents criteris per interpretar la norma.

L'essència dels MASC està en un aspecte que diu la mateixa exposició de motius: l'ús abusiu de l'Administració de Justícia i de la jurisdicció. Ho explica també molt bé la sentència de la Sala Primera del Tribunal Suprem, de 20 de desembre del 2024. El que no pot ser és que actuem amb una finalitat crematística, per guanyar unes costes, perquè aquesta no ha estat mai l'essència de l'Advocacia. L'Advocacia sempre ha defensat interessos i drets de clients i ha hagut de recórrer a la tutela judicial efectiva per defensar aquests interessos. I si es pot resoldre sense anar a la via jurisdiccional, la nostra obligació deontològica ens exigeix fer-ho.

i càpsules formatives i així vam desenvolupar una nova forma de donar formació.

El que fa aquesta reforma legislativa és que, abans d'anar a aquesta via, intentem arribar a un acord. Quan veus interpretacions restrictives un es desmoralitza i sent tristesa. Evitem la jurisdicció, però no posem obstacles al dret a la tutela judicial efectiva, d'anar sempre a un tribunal quan no ha estat possible poder-ho resoldre amistosament, per les circumstàncies que sigui.

Una constant en el seu discurs dels darrers anys ha estat la reivindicació de la propietat davant dels constants envits de la seguretat jurídica.

Des de l'ICAB, també amb l'ajut del sector notarial, vam aconseguir la Llei 5/2018, la reforma de la Llei d'enjudiciament civil mitjançant una mesura interdictal, el 251-4, de recuperació possessòria de l'habitatge. Vam fer aquesta proposta a petició de la mateixa Generalitat de Catalunya, que en aquella època comptava amb Carles Sala com a Director d'Habitatge i Carles Mundó com a conseller de Justícia. En aquell moment s'havia creat la Sareb i estaven lliurant molts habitatges a l'Administració, però es trobaven amb el problema que estaven okupats il·legalment. I malgrat que s'havien assignat a famílies vulnerables, l'Administració no podria lliurar-los. D'aquí va sorgir la proposta, que vam voler fer des del vessant civil, i no penal, i que va donar pas al naixement de la Llei 5/2018.

No obstant això, aquesta llei va ser insuficient perquè el fenomen de l'okupació es va estendre cada vegada més fins a arribar a la situació actual. S'ha estès que hi ha un dret a okupar il·legalment, però no hi ha cap país al món on existeixi. En el moment en què tu okupes il·legalment un habitatge, estàs vulnerant el dret d'una tercera persona, el dret possessori a tenir, retenir, o que no pertorbin la seva possessió, ja sigui propietari, precarista o arrendatari.

Defensem la funció social de la propietat i el dret a la protecció de les famílies vulnerables. Però la seguretat

jurídica està per sobre de tot, com a dret fonamental i essencial. El problema de l'okupació no és un tema ideològic, sinó de seguretat jurídica, i el legislador ha de donar aquesta seguretat. No pot ser que okupin un habitatge i que trigui mesos a recuperar-lo. Soc partidari, ja sigui en seu administrativa, en seu judicial o en seu civil, d'adoptar mesures cautelars immediates de recuperació possessòria d'aquest bé immoble.

Quines mesures s'han proposat des de l'ICAB per fer front a l'okupació?

Hem fet nombroses propostes legislatives, amb millores tècniques, en algunes de les quals ens han ajudat veus molt autoritzades com Vicente Magro, magistrat de la Sala Segona. Les nostres propostes es basen exclusivament en retocs processals: Llei d'Enjudiciament Criminal, modificació de l'article 13, un nou article a la Llei LeCrim, el 544 *sexies*... que permetin una mesura cautelar immediata de recuperació possessòria: si l'ocupant no acredita títol per okupar aquest habitatge en un termini màxim de 48 h, es desallotja.

Tenim l'orgull de dir que totes les propostes legislatives dels darrers anys que s'han anat tramitant al Congrés dels Diputats en aquesta matèria tenen origen al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, concretament, al nostre grup I+Dret.

En aquests moments, Junts va assumir el darrer treball de proposta legislativa que vam fer. Va passar de proposició de llei a projecte de llei, i ara és al Congrés dels Diputats.

Una altra de les grans qüestions actuals és l'accés a l'habitatge. Es pot plantejar una solució sense consens, sense superar el prisma municipal i la polèmica eterna, sense construcció?

Quan vaig formar part d'una Comissió de Treball de la Generalitat de Catalunya, dirigida per Sergio Nassarre, catedràtic de Dret Civil de URV, i amb Carles Sala com a conseller

d'Habitatge, vaig fer una proposta d'aplicar a Espanya la Llei Duflo que existia a França i que preveia millores fiscals per a arrendaments llargs.

El que no es pot fer és justícia amb els diners dels altres, és a dir, una política d'habitatge on sigui el ciutadà qui hagi de suportar totes les càrregues. El que necessitem és una gran inversió en habitatge social. Mentre que a Europa estem en una mitjana del 10 % d'inversió en habitatge social, a Espanya no arribem ni al 3 %. Aquí estem fent cada dia més reformes legislatives, sense una memòria econòmica ni una inversió.

D'altra banda, amb aquesta veracitat legislativa és molt difícil donar seguretat jurídica. No sabem, a efectes fiscals i administratius, quan estem davant d'un gran tenidor. La llei actual té una voracitat fiscal que és gairebé expropiatòria i confiscatòria. Al final tothom vol treure el profit de la compra d'un habitatge i hauria de ser molt més senzill.

Pel que fa als joves, la clau és ajudar el nostre jovent a accedir a un habitatge digne, sobretot amb polítiques d'inversió pública.

Per acabar, com ha de ser la justícia del segle XXI?

En això sí que soc molt positivista. Crec que el Govern de la Generalitat de Catalunya ha fet una aposta ferma per passar d'una vegada per totes d'una justícia del segle XIX a una del segle XXI i produir un canvi de paradigma. El president Salvador Illa, el conseller de Justícia i tot l'equip que l'acompanya aposten per aquest canvi.

Hi ha una aposta per invertir en aquesta nova estructura organitzativa per passar de la justícia d'una Llei Orgànica del Poder Judicial de 1870 a una justícia basada en Tribunals d'instància, com en altres països de la Unió Europea. També per acabar d'una vegada per totes amb aquestes capelles que han existit d'òrgans judicials, de jutge/jutgessa, secretari/secretària judicial, funcionaris civils,

funcionaris penals... La justícia hauria de funcionar com una empresa, com ho fa l'Agència Tributària.

El Ministeri de Justícia compta amb grans professionals com el director general de noves tecnologies, Aitor Cubo,

que està desenvolupant uns nous procediments d'automatització que suposaran una autèntica revolució. Ja s'estan duent a terme algunes experiències pilot, a Palència o a Múrcia, i s'està veient realment aquesta nova justícia del segle XXI.

Estic convençut que acabaré veient, almenys a Catalunya, aquest canvi de paradigma cap a la justícia del segle XXI. I no és tan difícil: ganes de treballar n'hi ha, només falta posar-hi els mitjans. ■

